

חדשות תעופה בקצרה – ינואר 2010

- חברת OMA SUD האיטלקית, קיבלה רישוי אירופי ובקרוב גם אמריקאי למטוסה הדו-מנועי, ה-SKYCAR, ואספקה ללקוחות תחל באפריל הקרוב. למטוס 5 מושבים, משקל המראה מכסימלי של 4,400 ליב', משקל שימושי של 1,224 ליב', כנף עילית עם שני מנועי לייקומינג בני 200 כ"ס בתצורת PUSH, זנב כפול, כני נסע מתקפלים, מהירות שיוט מכסימלית של 152 קשר, קיבולת דלק של 132 גלון, טווח של 702 N.M. ב-6,000 רגל ובשיוט חסכוני 889 N.M. ב-8,000 רגל. המטוס אינו מדוחס, מרושיין כרגע לטיסות ראייה, אך החברה מתכננת לרשיינו לטיסות מכשירים תוך 3 חודשים ומקווה להוסיף בעתיד מערכת נגד התקרחות ומערכת מיזוג אוויר. צבר ההזמנות עומד כרגע על 100 מטוסים.
- בשנים האחרונות חדלה חברת פיפר בייצור מטוסיה הקטנים והזולים והתמקדה במטוסים מקטגוריית מחיר של 2,000,000 - 600,000 דולר, אולם מאז נרכשה ע"י חברת השקעות סינגפורית במאי 2009 והחלפת מנהלה, שינתה פיפר כיוון והיא מתכוננת לחזור גם לתחום התחתון של התעופה הכללית. במסגרת מדיניות זו, רכשה פיפר 49% מהבעלות של חברת CSA הצ'כית, שהינה יצרנית מטוסים מקטגוריית ה-LSA. חברת CSA מייצרת את מטוס ה-SPORTCRUISER הדו-מושבי ב-3 תת-דגמים, מתכוננת לייצר השנה 450 מטוסים ובתוכניתה לייצר 700 מטוסים ב-2011. המטוסים ישווקו תחת שמה של פיפר ואיחוד שתי החברות ייצור את יצרנית המטוסים הקלים הגדולה בעולם.
- חברת ססנה סיפקה את הססנה SKYCATCHER 162 הסדרתי הראשון לרוז פלטון, אשתו של נשיא ססנה. זהו מטוס מקטגוריית LSA וייצורו נעשה בסין. במהלך פיתוחו, התרסקו שני אבטיפוסים בעת כניסה לסחרור, אך טייסי הניסוי נחלצו בשלום.
- שנת 2009 היתה שנת משבר בכלכלה העולמית וגם בתעופה. בשנה זו הוזמנו 271 מטוסי איירבס ו-142 מטוסי בואינג, לעומת 777 ו-662 מטוסים בהתאמה בשנת 2008. על אף נתונים מאכזבים אלו, הגבירו שתי יצרניות ענק אלו את קצב האספקה ב-2009, כאשר איירבס סיפקה 498 מטוסים ובואינג 481 מטוסים ובכך שברו את כל שיאי האספקה הקודמים שלהן. שתיהן יכלו להרשות לעצמן התנהלות תמוהה זו לכאורה, שכן צבר ההזמנות שבידי איירבס בסוף 2009 עמד על 3,488 מטוסים בערך קטלוגי כולל של 441.3 מיליארד דולר (!! ושל בואינג עמד על 3,375 מטוסים בערך קטלוגי כולל של 402.7 מיליארד דולר (!!).
- מהנעשה אצל שכנינו:
  - איחוד נסיכויות המפרץ הגדיל את הזמנתו למטוסי תובלה כבדים מדגם בואינג C-17 מ-4 ל-6 וזאת בנוסף לרכישת 12 מטוסי הרקולס C-130J. בכוונת האיחוד לרכוש גם 16 מסוקים כבדים מדגם בואינג CH-47F "ציינוק" כולל סימולטורים, חלפים וציוד נלווה בערך של 2 מיליארד דולר.
  - מצרים רוכשת 20 מטוסי F-16 נוספים והפעם מבלוק 50/52 עם מיכלי דלק תצורתיים ופודי מטרה מתקדמים (בדומה ל-F-16I "סופה" של ח"א). כמותית, מצרים היא המפעילה הרביעית בעולם של מטוסי F-16 לאחר ארה"ב, ישראל וטורקיה.

• מהנעשה אצלנו :

- חברת "ארונאוטיקס מערכות הגנה" ממשיכה בפיתוח הכטב"מ DOMINATOR שהינו למעשה הסבת המטוס הדו-מנועי, 4 מושבי, מונע הדיזל דיימונד DA42 לכטב"מ. עד כה צברו שני האבטיפוסים 100 שעות טיסה והמגמה היא לצבור 1,000 שעות טיסה ולקראת סוף שנה זו להגיע לכשירות מבצעית. משקלו בהמראה 4,410 ליב', כולל מטען בן 660 ליבר', מהירותו המכסימלית 190 קשר, סייג הרום 30,000 רגל ומשך שהייתו 28 שעות.
- במקביל ממשיכה החברה בפיתוח הכטב"מ הממריא אנכית PICADOR המבוסס על קיט המסוק DYNALI H2S ומתכננת ביצוע טיסה אוטונומית לקראת 9/2010. אורכו 6.58 מ', משקלו בהמראה 720 ק"ג מהם 180 ק"ג מטען ומשך שהייתו 7 שעות.
- חברת "אורבן ארונאוטיקס" מתקדמת בפיתוח וביצוע טיסות ניסוי של הכטב"מ AIRMULE הממריא אנכית ובעל שני רוטורים משורוולים. בשלב זה נעשים ריחופים קצרים, כולל כאלו עם משבי רוח של 50 קשר. בשלבים הבאים תערכנה טיסות לפתיחת מלוא מעטפת הביצועים. הכטב"מ נועד להובלת מטענים ולפינוי נפגעים ומצוייד במנוע טורבו-פרופ' מדגם ARRIEL 1 של חברת טורבומקה בעל הספק של 730 כ"ס.
- רפא"ל הודיעה שלא תמשיך לפתח כטב"מים לאחר שצה"ל בחר בכטב"מ הקטן של אלביט, ה"סקיילארק LE 1", על פני הכטב"מ "סקיילייט - B" של רפא"ל לרמה הגדודית. יחד עם זאת, רפא"ל תמשיך בפיתוח מטעדים לחברת אירונאוטיקס וחברת BLUEBIRD שהיתה שותפתה של רפא"ל בפיתוח ה"סקיילייט - B", תמשיך לשווקו בחו"ל.
- חברת PERMAGARD AVIATION הצרפתית, פיתחה פולימר לציפוי המשטחים החיצוניים של מטוסים. ציפוי זה מונע הצטברות מזהמים למיניהם, שומר על צבע המשטחים, מקטין מאוד את הצורך בשטיפת המטוסים ואת תדירות צביעתם ולכן את זמן שהייתם על הקרקע ולדברי החברה, גם מקטין את תצרוכת הדלק בשל הקטנת החיכוך עם האוויר. המוצר מעורר התעניינות בין חברות התעופה והחברות ETIHAD AIRWAYS מנסיכויות המפרץ ו-VIRGIN BLUE מתכוננות להשתמש בו. להערכת חברת ETIHAD, השימוש בציפוי במטוסיה יביא ב-2010 לחסכון של 75% בתצרוכת המים לשטיפה שהם 10 מיליון ליטר ו-96% בתצרוכת חומרי השטיפה ותצרוך 2,000 ליטר במקום 50,000 ליטר וכל זאת מלבד היתרונות האחרים.

ערך: דוד קומפורטי